

Europa

EUROPESE ANALYSECEL

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD BETER MARKTTOEZICHTSKADER VOOR DE EU-REGELING VOOR EMISSIEHANDEL COM (2010) 796 (INGEDIEND DOOR DE EUROPESE COMMISSIE OP 21 DECEMBER 2010)

STAND VAN ZAKEN

De EU-regeling voor emissiehandel werd ingevoerd op 1 januari 2005. De regeling is ontworpen om de uitstoot van broeikasgassen te reduceren met zo weinig mogelijk kosten voor de samenleving. Het is dan ook een van de belangrijkste instrumenten waarover de EU beschikt om vervuilende gasemissies terug te dringen.

Een van de opdrachten van de Commissie bestaat erin te onderzoeken of de markt voor emissierechten voldoende beschermd is tegen handel met voorkennis of marktmanipulatie en zo nodig voorstellen in te dienen om dergelijke bescherming te waarborgen.¹

Deze mededeling bevat een eerste beoordeling van de mate waarin de koolstofmarkt momenteel tegen misbruiken of andere problemen is beschermd. Op basis van deze inventarisatie start de Commissie in de eerste helft van 2011 een brede raadpleging van de belanghebbenden.

OVERZICHT VAN DE REGELING

Momenteel heeft iedereen rechtstreeks dan wel onrechtstreeks via een financiële tussenpersoon toegang tot de koolstofmarkt.

De deelnemers aan de markt voor emissierechten vallen uiteen in twee hoofdcategorieën: financiële tussenpersonen en kopers die op grond van de regelgeving verplicht zijn binnen de voorgeschreven termijnen emissierechten in te leveren (elektriciteitsbedrijven, industriële ondernemingen).

De producten die momenteel op de koolstofmarkt worden verhandeld, zijn rechten en kredieten uit de compenserende mechanismen van het Protocol van Kyoto, namelijk de gecertificeerde emissiereducties die uit het *Clean Development Mechanism* voortvloeien en de emissiereductie-eenheden van projecten onder gemeenschappelijke uitvoering.

¹ Artikel 12, lid 1*bis*, van Richtlijn 2003/87/EG
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:275:0032:0046:nl:PDF>

Zie ook de synthese van deze richtlijn op de website van de Europese Commissie
http://europa.eu/legislation_summaries/energy/european_energy_policy/l28012_nl.htm

Al deze eenheden kunnen worden verhandeld voor onmiddellijke levering (spotmarkt), maar het grootste deel van de transacties betreft derivaten van rechten en gecertificeerde emissiereducties, zoals *forwards*, *futures*, opties en *swaps*.

Transacties gebeuren: op een beurs; onderhands, via een agent; tussen twee partijen die elkaar kennen; door aankoop op veilingen van uitstootrechten in een aantal lidstaten.

In 2009 en 2010 hebben zich drie soorten incidenten op de Europese koolstofmarkt voorgedaan:

- BTW-fraudes;
- frauduleuze toegang zonder toestemming tot rekeningen van marktdeelnemers;
- wederverkoop door een lidstaat van gecertificeerde emissiereducties die al gebruikt waren om aan de nalevingsverplichtingen te voldoen.

CONCLUSIES

(1) De koolstofmarkt heeft zich goed ontwikkeld wat betreft liquiditeit, deelname van tussenpersonen uit de hele EU en transparantie. Daardoor wordt het risico op marktmisbruik verminderd in vergelijking met bijvoorbeeld grondstoffenmarkten.

De opkomst van beurzen voor emissierechten en de sterke deelname van financiële tussenpersonen doen vermoeden dat de Europese koolstofmarkt tot wasdom is gekomen.

(2) Er bestaat al regelgeving voor een belangrijk deel van de koolstofmarkt. Voor zover de markt voor derivaten van emissierechten binnen het toepassingsgebied van de wetgeving inzake financiële markten valt, gelden de waarborgen en toezichtregelingen die voor andere markten voor derivaten van grondstoffen van toepassing zijn.

(3) De spothandel in emissierechten wordt momenteel niet op Europees niveau gereguleerd. Enkele lidstaten hebben zelf besloten om de regels voor handel in financiële instrumenten ook te laten gelden voor emissierechten op spotmarkten die onder hun jurisdictie vallen.

(4) Veilingen, die mettertijd het belangrijkste deel van de primaire markt zullen uitmaken, komen volledig onder de bij de veilingverordening vastgestelde regeling voor markttoezicht te staan, of het geveilde product nu wel of niet als een financieel instrument wordt beschouwd. Hierdoor zal de koolstofmarkt nog minder misbruikgevoelig worden.

De diverse elementen van deze regelgeving zullen nader worden beoordeeld bij de verdere werkzaamheden van de Commissie op het gebied van het toezicht op de koolstofmarkt.

NADERE INFORMATIE

U kan het document (mededeling COM (2010) 796) raadplegen op:

➤ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0796:FIN:NL:PDF>

Eurovoc-descriptoren: luchtverontreiniging, vermindering van gasemissie, communautair milieubeleid, bestrijding van de verontreiniging, verhandelbaar vervuilingssquutum

Redactie: Laurent Pottier, 26.01.2011